

Graag wil ik je aandacht vragen voor dit gebrandschilderde raam. Laten we stil worden en eens goed kijken wat er allemaal te zien is. Wat zie je allemaal? Wat heb je gezien? Wie? We zien een jonge vrouw in oranje. Dat is Maria. De oudere vrouw links in rood is Elisabeth. Er zijn ook 2 ongeboren kinderen. Johannes knielt en Jezus staat. De ongeboren Jezus staat met open armen, evenals zijn moeder. Op de achtergrond zie je het huis van Zacharias. Maar het zou ieder willekeurig huis kunnen zijn. De vrouwen dragen hoofddoekjes. Het zou in onze tijd kunnen plaatsvinden. Het woord Magnificat betekent 'groot maken'. In het Latijn de aanduiding van de lofzang van Maria. In de deuopening staat ook iets. Het lijkt wel een waterkan. Het kan verwijzen naar Johannes de Doper, die later zal zeggen: *'Ik doop jullie met water, maar er komt iemand die zal dopen met de Heilige Geest.'* In de dakgoot zit een duif. De duif is in de bijbel het symbool van de Geest. De overwegende kleur is rood, oranje. Dat is de kleur van de Geest, maar ook van het lijden.

Het verhaal over het bezoek van Maria aan Elisabeth is heel intiem. In de traditie heet dit verhaal de 'visitatie'. Het roept bij veel mensen een heel warm gevoel op. Het is prachtig hoe die twee zwangere vrouwen elkaar ontmoeten. Twee onmogelijke zwangerschappen. De één is eigenlijk te jong om zwanger te zijn. Ze was waarschijnlijk 13-14 jaar en niet getrouwd. De ander is te oud om zwanger te zijn. En die vrouwen ontmoeten elkaar. De jonge Maria heeft een onwaarschijnlijke boodschap gehad van de engel Gabriël. Zij zal een kind zal baren dat op de troon van David zal zitten. En daar zij zal geen man bij aan te pas komen. Ongelofelijk! Dat kan helemaal niet. Maar dan zegt de engel: Je nicht Elisabeth is ook zwanger, ondanks haar hoge leeftijd! Het lijkt wel of Gabriel haar daarmee een teken wil geven. Dan zegt Maria, en dat is misschien nog wel het meest bijzondere: *'De Heer wil ik dienen; laat met er met mij gebeuren wat u heeft gezegd.'* Maria geeft dus zich over. Zij onderwerpt zich aan de wil van God, terwijl ze helemaal niet weet waar ze aan begint. Ik heb me voorgesteld hoe Maria met dit verhaal naar haar eigen moeder is gegaan: *'Mam, ik moet je wat vertellen. Ik ben zwanger. Nee, het is niet van Jozef. Nee, een engel zei tegen mij...'* Ik kan me zo voorstellen dat de moeder van Maria zei: *'Maria, dat je zwanger bent is nog daaraantoe. Ik ben ook jong geweest. Maar je moet er niet zo'n raar verhaal van maken. Dat valt me van je tegen. Vertel het maar eerlijk.'* Ik kan me zo voorstellen dat Maria zich helemaal op zichzelf teruggeworpen voelde. Dat ze na de overweldigende verschijning van Gabriel dacht: *'Ben ik nou gek, heb ik het niet gedroomd?'* Ik kan me zo voorstellen dat Maria – na die eerste ervaring – er kan geen kant mee op kan. En dat ze er mee zit. Maar dan staat ze op en gaat naar haar nicht Elisabeth. Een reis van meer dan 120 kilometer, een week lopen. Maria gaat met spoed. En ik heb ik me afgevraagd: Waarom zo snel? Ik denk omdat zij niet kan wachten om de bevestiging van de boodschap van de engel te ontvangen. Ze wil weten of ze niet gedroomd heeft en wel zo snel mogelijk. Ze heeft dan misschien tegen de engel gezegd: *'Laat er met mij gebeuren wat U hebt gezegd.'* Maar toen was de engel weg. En dan heb je alleen nog maar het de herinnering. Dan is er alleen nog maar het gevoel. Heb ik het niet gedroomd? Soms maak je iets mee dat je denkt. Heb ik me dat ingebeeld of was dat iets van God. Dan kun je twee dingen doen: Je kunt overgaan tot de orde van de dag. Of je kunt er iets mee gaan doen, zoals Maria. Iemand opzoeken.

Maria gaat het huis van Zacharia binnen en groet Elisabeth. *'Gegroet Elisabeth, je bent begenadigd. De Heer is met je.'* Wellicht is die groet een echo van de groet van Gabriel waarmee zij zelf begroet werd. Op dat moment springt het kind in de buik van Elisabeth op. En zij wordt vol met de Heilige Geest. Twee zwangere vrouwen ontmoeten elkaar. Maar er is meer aan de hand. Het is ook de ontmoeting tussen twee grote gestalten van Israël, weliswaar prematuur maar toch. Het is de ontmoeting tussen Jezus en Johannes. Reikhalzend ziet de profeet uit naar de komst van de Messias. Je ziet op afbeelding ook dat Johannes neerknielt voor Jezus. De moeder van Johannes roept het uit: *'De meest gezegende ben bij van alle vrouwen, en gezegend is de vrucht van je schoot.'* Hoor je wat er gebeurt. Deze twee vrouwen zegenen elkaar. Op de afbeelding kun je dat ook mooi zien. Alle twee hebben ze hun armen open. Ze geven de zegen van God aan elkaar. Maria aan Elisabeth en Elisabeth aan Maria. Oud aan jong en jong aan oud. Ze bevestigen elkaar in de belofte die hun

gedaan is. Maria reisde met spoed om bevestiging te ontvangen. En die bevestiging kreeg ze en hoe. Ze kwam misschien wel voor haar eigen behoefte. Maar wellicht heeft zij door naar bevestiging zoeken wel veel meer gegeven dan ontvangen. Wie zou meer bevestiging ontvangen hebben? Maria of toch Elisabeth? Elisabeth leefde 5 maanden in afzondering. In ieder geval zegenen ze elkaar Drie maanden verblijft bij Maria bij Elisabeth. Twaalf weken hebben ze samen nodig om deze onmogelijke moederschappen te aanvaarden. Zeven maal twaalf dagen zijn er nodig om iets te beseffen van de reikwijdte van hun verwachting. Ze zijn beide zwanger van heil. Elisabeth van de profeet van de allerhoogste. Maria draagt de zoon van de Allerhoogste onder haar hart. Ze hoefden hun zwangerschap niet alleen te dragen. God had hen iemand gegeven om de wachttijd samen door te brengen. Om samen het geloof te versterken in God, voor wie niets onmogelijk is. Ik geloof dat God mensen op ons pad brengt om ons te bevestigen in ons geloof. Die twee vrouwen zijn ook het beeld van de kerk. Want op me eentje zou ik niet volhouden met dat geloof. Ik heb mensen nodig. Ontmoetingen om mijn hoop en twijfels te delen. En dan kan het gebeuren dat je opgetild wordt. Denk eens terug aan een bijzondere ontmoeting die jij ooit gehad hebt. Een ontmoeting is echt, wanneer twee personen elkaar ontmoeten in hetgeen hen overstijgt. Zo'n ontmoeting die je blijft, omdat er meer gebeurde dan je onderlinge interactie. Je wordt samen deelgenoot van iets groters. Hier omhelzen Maria en Elisabeth elkaar in Gods barmhartigheid die hen overweldigt. In deze vrouwen geeft God de geschiedenis een wending.

Het speelt zich allemaal af in de dagen Herodes, lezen we eerder. (Lucas 1:5) Het zijn donkere dagen, er is angst en onzekerheid. De tijd is, evenals de onze, guur. Dan ik denk niet eens aan de politiek. De helft van de jongeren heeft mentale problemen. Een kwart ervaart het leven als uitzichtloos. Dat is wat! Het schijnt vooral te maken te hebben met het gebrek aan zingeving. Waar leef ik voor? Hoor ik ergens bij? Maria en Elisabeth hoeven zich dat niet af te vragen. Hun leven maakt deel uit van een groter plaatje. Ze zijn opgenomen in Gods reddingsplan voor deze wereld. Tegen alle verwachting in, ze hadden het nooit kunnen bedenken. Maar ze hebben er 'ja' op gezegd. Over dat reddingsplan van God zingt Maria in haar loflied. Het Magnificat, zoals in de traditie van de kerk dat lied heet. Maria zingt. Mijn ziel maakt groot de Heer. Hij heeft het in mij als eenvoudig meisje zien zitten. Zijn barmhartigheid is er voor iedere generatie opnieuw. Een prachtig loflied. Je kunt het zo meezingen. De kerk heeft het van Maria overgenomen. Al sinds de 6^e eeuw wordt de lofzang Maria tijdens het avondgebed gezongen. Elke avond opnieuw, eeuwenlang. De kern van dit lied is: *'Voor machtigen mensen is er geen plek. Maar de kleine mensen maakt God groot; Hij zet ze op een voetstuk neer.'* Maria prijst God omdat God de mensen met veel geld, mensen met veel macht, mensen met veel media-aandacht aan de kant schuift. En de mensen die in de marge zitten op een voetstuk zet. Zo is God. Daarom is Hij te prijzen. Er zijn talloze bewerkingen van het Magnificat gemaakt. Mooi uit te voeren in een sfeervolle kerk met kaarslicht. Maar dit Magnificat zingt de revolutie. In het Guatemala van de jaren 80 is de lofzang van Maria verboden. De dictators willen niet hebben dat het klinkt. Veel te gevaarlijk. De mensen kunnen zomaar op het idee om in opstand te komen. Deze dictators begrijpen beter dan veel christenen wat voor dynamiet er in die lofzang van dat 13 jarige meisje ligt. 'Machtigen stoot Hij van de troon' Je kunt denken aan de Poetins van deze wereld. Hun rol is uitgespeeld. Maar ik word er altijd onrustig van. Gaat dit ook niet over mij? Sta ik wel aan de goede kant? Maar een kernwoord in deze lofzang is barmhartigheid. Revoluties gaan vaak gepaard met geweld en eten hun eigen kinderen op. Maar deze revolutie wordt geboren uit barmhartigheid en haar wapen is ontferming.

Ik wil nog een keer kijken naar de afbeelding. De kring van deze twee mensen wil ik uitbreiden naar ons allemaal. Zo zijn we bij elkaar als gemeenschap van heiligen. We bevestigen elkaar in onze weg van geloof. We zingen een revolutionair lied. En als dat ons ongemakkelijk maakt delen we dat. In ieder geval houden we de hoop levend. We zegenen elkaar. Zo worden we van alles zinloosheid ontdaan en ontvangt ons leven betekenis. Je leven maakt deel uit van een groter plaatje. De Heer omhelst je met zijn barmhartigheid. 'Gezegend ben je en gezegend is vrucht van de hoop die in je groeit.'

Amen.